

Одлука Међународног суда правде у Хагу да се прогласи надлежним у тужби Хрватске против Србије за геноцид изазвала је огорчење у Србији и славље у Хрватској. [1](#)

Међутим, да ли једино (или чак уопште?!) Хрватска има разлога за славље? Србија је одмах након одлуке суда приложила противтужбу. По мишљењу одређених аналитичара и правника, прихватање тужбе и контратужба која је уследила јесте добра прилика да Србија коначно утврди шта су то њени национални интереси и како да их спроведе.

Овакво гледиште преовладало је на скупу који је организован у петак, 28. новембра, у просторијама Српске либералне странке (СЛС), које се налазе на Студентском тргу (одмах поред улаза у Београдску филхармонију) у згради у којој је некада било аустро-угарско посланство из кога је послат чувени телеграм о објави рата тадашњој Краљевини Србији.

Учешће у скупу узели су представници Срба из Хрватске, међу којима и Милојко Будимир и Саво Штрбац; професор Правног факултета у Београду Драгољуб Кавран; члан Нове Србије и бивши народни посланик, Драгољуб Којчић, аналитичар Ђорђе Вукадиновић и други. На скупу је и говорио Олег Дзиза, саветник у руској амбасади, који је изнео виђења Русије по питању тужбе и подршке коју Србија од Русије има. Скупу није присуствовао ни један представник министарстава Владе Србије иако су били позвани.

Међу првима је говорио Саво Штрбац, председник документационо-информативног центра "Веритас" који прикупља податке о Србима на подручју Хрватске након рата. Он је указао на то да је Хрватска била спремна да са Србијом начини нагодбу: - Хрвати су били спремни на нагодбу уколико им се уваже основни захтеви. Међутим, њихов основни захтев је да се призна геноцид. Цифра од око четрдесет милијарди долара за накнаду која се помиње у јавности а не стоји у меморандуму тужбе који сам ја видео и не знам одакле стижу ти подаци.

Штрбац је изнео и још један податак, који у широј јавности није био познат: - У првој варијанти тужбе они су хтели да туже Србију за дупли геноцид. За геноцид и над Хрватима и над Србима. У образложењу тужбе за геноцид над Србима, стајало је да је Милошевићев режим заједно са крајишким властима плански извео Србе са подручја

Крајне. Међутим, неки људи, пре свега Шимоновић који је њихов главни човек за тужбу и садашњи министар правде, су пажљиво промислили и одустали су од ове тачке. Постојала је опсност да, уколико суд одбије овај захтев и не прихвати да је Србија одговорна за геноцид над Србима у Крајни, онда би неко други морао за то да буде одговоран, а то може бити само Хрватска... Хрватска је овом својом тужбом пробудила успавану Србију и оживела њену свест да мора да брани свој национални понос.

Скупу је присуствовао и Олег Дзиза, саветник у руској амбасади у Београду који је изнео виђења из руског угла: - Како сада ствари стоје, право човека да се брани и право тужиоца да тужи је релативно. Сада влада неки нови приступ, бољшевички приступ. На сваку вашу молбу гледаће се хиљаду пута строжије него на супротну страну. Ја не верујем у непристрасност овог суда. Овај приступ подразумева да се победницима не може судити, као што је то било у Риму. У Хладном рату је победила једна страна и она мисли да је сада свуда главна. Ти ниси у праву уколико си део стране која је поражена. Неке претње које нама сада стижу ми јасно одбацујемо и кажемо да нас не интересују... Међутим, за одбрану ставова, нису довољне само речи већ и чврста дела. Не видим код вас политичку снагу која би заступала ваше право у правом смислу. Проблем је што сада нема шансе да постоји прави суд. Нажалост, тако је. У овој ситуацији, требало би да пронађете правог савезника у свету... Прошло је време братства и јединства и време Друштва народа...

Драгољуб Којчић, члан Нове Србије, је тужбу и држање Хрватске окарактерисао као "хладни рат до истребљења": - Да би се разумели догађаји данас, не смеју се заборавити догађања из прошлости. Срби никада нису били реметилачки фактор на територији данашње Хрватске. Срби су Хрватима сметали само зато што су Срби... Ми морамо да будемо свесни да се овде обраћамо и нашој али и светској јавности. Однос наше државе према овом процесу треба да покаже стварни карактер националне одговорности ове власти и сваке друге која ће после ње доћи.

По мишљењу професора др Драгољуба Каврана са Правног факултета у Београду, мотивацију за хрватску тужбу треба тражити и у унутрашњим приликама у Хрватској: - Мотивација за хрватску тужбу су њихове унутрашње политичке прилике јер им треба спољни непријатељ као дежурни кривац против кога би се ујединили.

Професор Кавран је нагласио да је ово велика шанса да се Србија сама организује: - Ми све време знамо да смо у праву, али се не боримо за јавно мњење. Погледат је само колико су други уложили и улажу у лобирање, а ми тек понешто... Пасивност није добра, али и наша страна има рупа. Наш проблем је деструкција нас изнутра... Потребно

је да се интелектуални потенцијал организује и да се све ради систематски. Несмемо затрпати суд са превише података, већ главни подаци требају да буду кратки и сажети. Све мора да се ради систематски уз уважавање светске осетљивости... Ово је велика прилика да се отрезнимо и рехабилитујемо. Али ако се сада "упалимо" и то нас држи неко време, а онда опет спласнемо у расправе и свађе, онда никакав помак нисмо направили...

Политички аналитичар Ђорђе Вукадиновић сматра да је хрватска тужба шанса за Србију да се конституше као "нормална, демократска и национална држава". - Србија је последњих десетак година више квази држава него што је то била НДХ 1941. Србија је држава која није у стању, не да спроводи, већ ни да води рачуна о совјим националним интересима!? Држава и њена елита - културна, медијска, и она која се представља као интелектуална - бојим се није у стању ни да освести друштво. Србија има спољашња обележја државе, али јој недостаје нешто што је по релевантној политичкој филозофији и теорији такође обележје државе - јединство воље, консензус и брига о сопственим интересима ... Изјаве наших политичара поводом хрватске тужбе, премда једним делом вероватно и политички мотивисане, мислим да су ипак корисне и добре јер ви такве изјаве нисте могли чути годинама након петог октобра. Мислим да се у Србији коначно развија свест о томе да смо дотакли дно у смислу самопонижавања и самопотирања сопствених, легитимних националних државних интереса... Додуше, плашим се да нам се поново не деси да се по овом питању тужбе "запалимо" па да брзо "изгоримо", што је наш велики карактерни проблем. Нама фали упорност и континуитет у спровођењу неке идеје. Код нас редовно кад се промени власт дође до промене политике у свему, па и у стварима које се тако не смеју мењати. Да не кажемо да чак и једна администрација по два-три пута промени геополитичку оријентацију земље... То је радио и Милошевић, али и све три владе после петог октобра. Зато је пожељно одржати ниво повишене температуре око овог питања у јавном мњењу, јер без тога неће бити успеха. Важно је да се утиче на медије и јавност и оне који одлучују да се нешто покрене. Сама чињеница да је овом скупу присуствовао представник руске амбасаде, а да није било нити једног представника наших институција, бојим се, доста говори о томе какав би могао бити однос наше власти према томе.

На скупу је закључено да је нужно ојачати свест у друштву о важности стварања јасне националне политике и њеног спровођења. Хрватска тужба се види као добар повод за организацију на ширем плану и укључивање јавности. Једна од идеја јесте и да се оснује Савет чији би чланови били сви они који су упућени и који могу да помогну у спору са Хрватском.

Хвала Хрватској на тужби

Пише: Милан Динић

среда, 03 децембар 2008 16:55

Округли сто у Српској либералној странци поводом тужбе Хрватске и контратужбе Србије [[^](#)]